

Kurjer Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNO SPOŁECZNO LITERACKI

Prenumerata wynosi z odbieraniem w Administracji miesięcznie 400 mk., z odnośnikiem i przesyłką pocztową 450 mk. Ceny ogłoszeń: pierwsza strona za wiersz jednozłotowy lub jego miejsce 80 mk., druga i trzecia 70 mk., czwarta 60 mk., za wiersz nonparelowy. Ogłoszenia w tekście przed kroniką i pod telegramami 70 mk. za wiersz. Nekrologi 10 marek 70 za wiersz. Drobne ogłoszenia, po 20 marek za wyraz. Ogłoszenia zagraniczne o 100 % droższe.

Adres Redakcji i Administracji: Częstochowa ul. N. P. Marji 41, otwarta codziennie od g. 9 rano do 7 w. Telegraf „Kurjer—Częstochowa”. Telefon 4. Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca. Na zasadzie uchwały Zjazdu Zw. Prasy prowincjonalnej, wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

TEATR „ODEON“

Program od soboty, dnia 4-go Marca 1922 roku i dni następnych.

SENSACJA! Ostatnia nowość otrzymana wprost z zagranicy! SENSACJA!

„Przez zemstę poślubiona”

Wielki dramat historyczny w 6-ciu aktach z czasów wojen Napoleońskich.

W roli generała **Francois Guillaume** słynny **EMIL JANNINGS** znakomity wykonawca roli króla, w znanym obrazie „Anna Boleyn”.

TEATR „PARYSKI”

Program od niedzieli dnia 5-go Marca r. b. i dni następnych.

„GUBERNATOR IWANOW”

(KATJA NASTIENKO)

Wzruszający dramat w 6-ciu aktach, osnuty na tle politycznym z czasów rosyjskich.

1. Duch wolności.
2. Występna namietność.
3. Na miejscu zbrodni.
4. Tajemnica okropnej nocy.
5. Syn przeciw ojcu.
6. Jutrzenka miłości.

KINO NOWY

Program odponiedziałku 6 marca r. b. i dni następnych.

Anons! W następną zmianę programu „Człowiek śmiechu” WIKTOR HUGO

Dla dzieci i młodzieży wejście dozwolone.

HAMLET

Dramat słynny na świat cały, W średniowieczu i dziś modny, Wszystkie sceny oplewały Hamletowski problem godny.

„Być, czy nie być?” — to pytanie, Dreczy tylko królów ducha.. Dziś nie zraża panów, panie, Życia treść jałowa, sucha.

Wyborne arcydzieło sztuki kinematograficznej w 6-ciu wielkich aktach osnute w-g genialnego dramatu **Szekspira.**

„Pójść, czy nie pójść?”, gdzie? do kina O tem mówią dziś society — Naturalnie idź, z dziewczyną, Jeśli nie brak ci monety.

CHYPRE

MYDŁO—PERFUMY
WODA KWIATOWA

WTEDY TYLKO
ODPOWIADA-
JĄ NAJWY-
BREDNIEJ-
SZYM WYMAGA-
GANIOM, GDY
NOSZĄ NAPIS

FORNARINA

Zawiadomienie.

Niniejszym podaję do wiadomości osób zainteresowanych, że

Dom Ekspedycyjno - Komisowy
WIEN i S-ka

w Częstochowie, Warszawie i Łodzi

z dniem 1-go marca r. b. przeszedł w stan **likwidacji.**

We wszelkich sprawach, dotyczących się powyższej firmy należy się zwracać wyłącznie do mnie, jako rejentalnie upelnomocnionego **likwidatora.**

T. Fogelbaum.

Interesantów przyjmuje codziennie w biurze przy ul. Panny Marji № 37, od godz. 5—7 po poł.

Pracownia ubiorów damskich

przy ul. Panny Marji № 35.
podaje do wiadomości Sz. Klienteli, że **po-
wrócił współpracownik tej firmy, po
16-to letnim pobycie w Paryżu** i poleca
gotowe modele na sezon letni oraz przyjmuje
zamówienia na kostjomy, palta oraz suknie z
własnych i powierzonych materiałów
Lewkowiczowie i Chmura
Częstochowa, ul. Panny Marji Nr. 35
lewa oficyna 1-e piętro.
Tailleur pour Dames de Paris Sei on
parle francais.

TANIO!!

bo w prywatnym mieszkaniu!
nabyć można u
Emilji LEWINOWEJ i S-ka
I piętro front №40, II Aleja
Piękne materiały kostjumowe w modnych ko-
lorach oraz na suknie wizytowe i wieczorowe.
**Obejrzenie nie obowiązuje
do kupna!**

✻ POLSKI LLOYD ✻

ODDZIAŁ W CZĘSTOCHOWIE = II-ga Aleja № 16.

Przyjmuje wszelkie ekspedycje na najdogodniejszych warunkach. Asekuracja, wysyłanie towarów pod własną ochroną. — — — — — Oddziały we wszystkich miastach Rzeczypospolitej i w głównych ośrodkach handlowych Europy i Ameryce. — — — — — Wykonuje polecenia najlepiej i najtaniej.

Haniebna kompromitacja rządu.

Dymisja gabinetu Ponikowskiego.

(Telefonem od własnego korespondenta „Kurjera Częstochowskiego”).

WARSZAWA, 4. 3. Wczoraj w dalszym ciągu trwały narady Rządu z delegacją Wileńską. Obrady prowadzili Ponikowski i Skirmunt.

Ponikowski raz jeszcze przedłużył odrzucony projekt rządu.

Zespół stronnictw Centrowych oświadczył, że zgadza się na propozycję rządu, ale jako dalszy ciąg art. 3 powinny być słowa „zgodnie z Konstytucją”.

Przedstawiciel Rad Ludowych oświadczył, że dane onegdaj podpisy cofają, ponieważ dali je na to, aby uniknąć skandalu, czego jednakże nie dało się uniknąć.

Przedstawiciel lewicy zaznaczył, że nie mogą podpisać cofnąć, skoro je dali na jednym akcie, a podpis ich anulować może tylko Sejm.

O godz. 10 m. 30 wiecz. Po odejściu delegatów wileńskich zebrała się ponownie Rada gabinetowa.

O godz. 11 wiecz. Szef Departamentu Min. Spraw Zagr. Giełżyński oświadczył przedstawicielom prasy, że gabinet podał się do dymisji.

W chwilę potem, Ponikowski oświadczył przedstawicielom prasy, że załatwienie sprawy wileńskiej nie może ulegać zwłoce, a rząd nie może uzgodnić swego stanowiska ze stanowiskiem delegacji, wobec tego podaje się do dymisji.

Prośba o dymisję została natychmiast przesłana Naczelnikowi Państwa.

WARSZAWA, 4. 3. Dzisiejsza „Gazeta Poranna“ w artykule „Haniebna kompromitacja“ pisze, że żaden rząd nie ustępował wśród warunków tak haniebnie kompromitujących jak rząd i gabinet Ponikowskiego.

Obalił się dlatego, że nie chciał zgodzić się z wolą ludności wileńskiej, która stwierdziła, że stanowi nierozłączną część Rzeczypospolitej.

Na pytanie, dlaczego to się stało, nie można odpowiedzieć w zwykłej logice ludzkiej, tylko tem, że Wilno jest oddawna objektem gry w rękę międzynarodówki masonskiej. W zakończeniu „Gazeta Poranna“ pisze, że w Polsce działają podziemne siły.

Jednakże bez względu na to, że Rząd podał się do dymisji, sprawa Wilna nie może być odwołana. **Sejm Rzeczypospolitej jest mocen przyjąć na łono Macierzy umęczonej Ziemię Wileńską i Sejm spełnić winien obowiązek, któremu nie mógł sprostać Polski gabinet.**

Urzędowe przyjęcie Sejmu wileńskiego odwołade.

WARSZAWA, 4. 3. tel. wł. — Dziś Warszawa entuzjastycznie wita Sejm Wileński. Uroczystość przyjęcia ze strony Rządu została odwołana.

Warszawa a sprawa wileńska.

WARSZAWA, 4. 3. tel. wł. — Wczoraj wieczorem odbył się olbrzymi wiec na którym przemawiali poseł Głabiński, ks. Lu toślawski, redaktor Stroński i poseł Czerniewski. Podczas przemówienia posła Czerniewskiego przybyła na wiec młodzież chrześcijańska — robotnicza, niosąc transparenty i wnosząc okrzyki na cześć Wilna.

Stanowisko arcb. Hryniewieckiego.

WARSZAWA, 4. 3. tel. wł. — Ks. arcybiskup Hryniewiecki, który przybył o g. 10 rano do Warszawy postanowił nie opuszczać wagonu dotychczas, aż akt w sprawie wileńskiej nie zostanie podpisany stosownie do woli ludności Ziemi Wileńskiej.

Interwencja mocarstw w sprawie wileńskiej.

WARSZAWA, 4. 3. (tel. wł.) W kołach sejmowych rozszalała się wczoraj pogłoska, że rząd otrzymał wczoraj po południu notę wielkich mocarstw, stwierdzającą, że w kołach państw sprzymierzonych panuje zaniepokojenie z powodu stanowiska Polski, która orzeczenie Sejmu wileńskiego uważa za równoznaczne z anektowaniem Ziemi Wileńskiej, do której pretensje rości także Litwa kowińska.

lennicy otrzymają amnestję, a Petlura został mianowany komisarzem wojny Ukrainy sowieckiej.

Konferencja w Genui rozpocznie się 25 kwietnia.

LONDYN, 4. 3. (tel. wł.) Genueński korespondent „West minster Gazette“ dowiaduje się z miarodajnego źródła, że konferencja w Genui rozpocznie się dopiero w dniu 25 kwietnia. W razie bowiem wyznaczenia wcześniejszego terminu, przygotowania do konferencji nie mogłyby być ukończone przed 10 kwietnia i musiałby się odbywać w ciągu wielkiego tygodnia.

Najświeższe wiadomości

Przed dymisją Lloyd George'a.

LONDYN, 4. 3. (tel. wł.) Pisma angielskie donoszą, że Lloyd George o ile do środy nie uzyska większości to do poda się do dymisji. Jako następcę wymienia się Balfoura.

Czyj sprzymierzeniec?

WARSZAWA 4. 3. (tel. wł.) Rosyjska Ag. Telegraficzna donosi z Paryża, że Petlura zawarł układ z Ukrainą sowiecką. Na mocy układu tego Petlura i jego zwo-

NOWOŚCI!

Niebываły dotychczas w Częstochowie !!!

Pierwszorządny magazyn ubiorów męskich i damskich
firmy M. Faszczak

II-ga Aleja № 16 (przy moście kolejowym)

założony od dnia dzisiejszego wielki wybór ubrań męskich.
Pierwszorządna robota! ubrania spacerowe i balowe.
Kto chce się ubrać, niechaj najprzód wstąpi do firmy

M. FASZCZAK

a przekona się, że tam najtaniej i najlepiej kupi.

NOWOŚCI!

Rokowania górnośląskie.

WIEDEN, 4. 3. (tel. wł.) „Neue Freie Presse“ donosi z Genewy: Zdaje się, że rokowania niemiecko-polskie w sprawie Górnośląska utknęły na martwym punkcie. Jeszcze z początku rokowań obecnych zda wało się, że da się uniknąć sądu rozjemczego, obecnie jednak widoki porozumienia pogorszyły się. Prezydent Calonder będzie musiał wydać wyrok rozjemczy nie tylko w kwestji likwidacji, lecz prawdopodobnie także w szeregu innych zagadnień, między innymi w kwestji ochrony mniejszości i w kwestji walutowej.

Antypaństwowe zakusy ukraińskie.

LWÓW, 4. 3. (tel. wł.) W niektórych wsiach Wschodniej Małopolski ukazały się odezwy wzywające do masowych protestów przeciw ściąganiu daniny. Organa bezpieczeństwa otrzymały rozkaz ścigania osób rozpowszechniających powyższe odezwy.

Tragedja zdemobilizowanych.

Kilka dni temu doniósł „Kurjer Częstochowski“ o zamachu samobójczym pod emmentarzem powązkowskim w Warszawie młodego oficera. Dzięki pomocy grabarzy i służby szpitalnej udało się go uratować i umieścić w szpitalu. Desperat zostawił trzy listy. Nazywał się K. T. odznaczony krzyżem walecznych, perucznik 85 pp., zdemobilizowany. Wśród listów, jeden adresowany do ogółu był tej treści:

„Powód mej śmierci, to przeniesienie mnie ze służby czynnej do rezerwy armji. Po 7 latach służby i 5 latach niewoli bolszewickiej, wyrzucono mnie mimo mej woli i spełnienia wszelkich warunków wymaganych od oficera zawodowego, na bruk, skazano na nędzę i ironję losu. Co prawda, niejednego mnie obrońcę Ojczyzny i Warszawy przed bolszewikami w r. 1920 spotyka taka niesprawiedliwość ze strony przedstawicieli Ojczyzny, którą tak ukochałem, lecz honor i ziemie nie pozwalały mi inaczej postąpić. Znaleziono przy mnie listy proszą przesłać mej rodzinie, której adres poniżej podaję, K. T.”

Takich tragedji zdemobilizowanych wojskowych jest obecnie mnóstwo. Poświęca im też swą ostatnią „kartkę ulotną“ p. W. R. w „Kurjerze Warszawskim“, gdzie czytamy:

„Rząd powinien wprawdzie pomagać w opiece nad oficerami zdemobilizowanymi, ale sama organizacja i finansowanie opieki jest rzeczą społeczeństwa. I tak się też stało. Znalezili się już świadomi tego obowiązku obywatele. Powstał Komitet Pomocy. Należą do niego przedstawiciele trzech ministerjów, Krzyż Czerwony i Biały, cały szereg instytucji społecznych itd. Robota zaczęta. Plan akcji ratunkowej opracowany. To i owo już zrobiono i zrobiono dobrze. Potrafiliśmy swego czasu wyciągać tych „cywilów“ za rękaw z kawiarni i restauracji, aby ich wysłać na front, więc teraz musimy zdołać się na to, aby tym, którzy spełni-

li swój obowiązek, zamieniają mundur na marynarkę, utworować drogę powrotną do życia cywilnego”.

Komuniści podburzają bezrobotnych. Zajęcie uliczne w Warszawie.

Bezrobocie nie jest specyficznym zjawiskiem w Polsce, ogarnia ono świat cały. Na tę chorobę społeczną cierpią nie tylko państwa, jak my zniszczone przez wojnę, nie tylko mocarstwa biorące udział w zapasach wszechświatowych, ale i kraje neutralne np. Szwajcaria, Danja i t. p. gdzie nagromadziło się mnóstwo złota i dlatego kurs walut w tych krajach jest bardzo wysoki, skutkiem czego eksport wyrobów z tych krajów został uniemożliwiony.

Z tych to właśnie okoliczności skorzytali nasi wyrotowi prowokatorzy i agitatorzy celem zrewoltowania ciemnych i nieświadomych mas bezrobotnych.

Wczoraj właśnie tłum bezrobotnych, zbierający się codziennie na pl. Napoleona przed państwowym urzędem pośrednictwa pracy i na ul. Dąbrowskiego przed ministerjum opieki społecznej, próbował urządzić hecę bolszewicką w Warszawie.

Tłum zaagitowany przez komunistów, w liczbie około tysiąca osób, do których po drodze przyłączyło się, jak zwykle, mnóstwo przygodnych gapiów, ruszył w stronę Krakowskiego Przedmieścia i Trebackiej, chcąc się przedostać do pałacu Namiestnikowskiego, gdzie mieści się rada ministrów i do hotelu Rzymskiego, siedziby Karachana.

Na pl. Saskim, u wylotu ul. Czystej tłum demonstrantów tuż przed hotelem Europejskim natknął się niespodzianie na kordon policji konnej.

Wówczas agitatorzy, chcąc nadać demonstracji charakter bolszewicki zaczęli podburzać. Tłum nie usłuchał wezwania do rozejścia się, policja konna rozproszyła demonstrantów. Szwanku nikt nie poniósł.

Wobec energicznej postawy policji bezrobotni zaniechali dalszych demonstracji. Aresztowano i osadzono pod kluczem trzech prowokatorów.

Złotać tylko należy, że nie wylowio no więcej agitatorów, grających na najbrudniejszych instyktach nieszczęsnego tłumy.

Wiosna się zbliża!!!

na sezon ten poleca:
wełny kostjumowe, satyny, etaminy, basty, zefiry, jedwabie, towary białe i t. d.
po cenach najniższych

NOWOOTWORZONY
MAGAZYN BŁAWATNY
pod firmą

Kornberg i Szumacher

przy ul. Panny Marji № 11,
(Aleja 1) w podwórzu parter,
vis a vis bramy.

Kino „NOWY”

II-ga Aleja № 43.

Dziś w niedzielę, 5-go b. m.
po raz ostatni

„Chłopska Dola”

Kronika.

Konferencje religijne. W nie dziele, poniedziałek i wtorek t.j. 12, 13 i 14 marca odbędą się w kościele Św. Jakuba konferencje religijne dla inteligencji, które prowadzić będzie O. Żukiewicz, Przeor OO. Dominikanów z Krakowa. Po czątek konferencji o godz. 7 wieczorem punktualnie.

Zaprzyśiężenie rekrutów. W dniu 5 b. m. o godz. 10-ej odbędzie się na placu Św. Jakuba uroczystość zaprzyśiężenia rekrutów garnizonu Czeszochowskiego.

Urzednicy-starostowie w dniu imienin. Z okazji imienin Starosty p. Kazimierza Kühna Urzednicy Starostwa i Wydziału Powiatowego Sejmiku Czeszochowskiego przestali na rece pref. Szyszko-Bohusza. Prezesa Komitetu Odbudowy Wawelu, sumę mk. 80,000 na cegielkę Wawelską.

Ochrona lokatorów. Wczoraj Komisja prawnicza Sejmu obradowała nad projektem noweli do ustawy o ochronie lokatorów.

Komisja stanęła na stanowisku, że w przyszłości wysokość komornego będą ustalać komisje lokalne. Obecnie zaś na przejściowy czas sześciomiesięczny podwyżki komornego, oznaczone będą przez ustawę sejmową, z uwzględnieniem art. 5-go o świadczeniach dodatkowych.

Nowa szosa. Jak się dowiadujemy, od szosy idącej z Radomska do Maluszyna ma być rozpoczęta budowa nowej szosy w stronę Czeszochowy.

Konfiskata „Gazety Porannej”.

Korespondent „Kurjera Czeszochowskiego” donosi z Warszawy, że wczorajszy numer „Gazety Porannej” został skonfiskowany za artykuł p. t. „Szantaż”.

P. P. S. i Komuniści. W dniu 1 b. m. w drukarni „Górnik” organu P. P. S. w Zagłębiu władze policyjne skonfiskowały 4,000 odezów komunistycznych. Odezwa w 9 tysiącach egzemplarzy miała być rozrzucona wśród robotników tylko 300 egzemplarzy, 4000 skonfiskowała policja, zaś reszty nakładu nie wybito, ponieważ forma została rozebrana. Ciekawe, że odezwy wydrukowano w drukarni „Górnik”, organu PPS.

Widocznie różnice poczynają zanikać i PPS. zbliża się coraz bardziej do komunistów.

Powiększenie Sądu Okr. w Piotrkowie. Z dniem 1 kwietnia br. terytorjum Sądu Okr. w Piotrkowie zostało znacznie rozszerzone przez przyłączenie doń powiatów Czeszochowskiego i Brzezińskiego. Skasowanie Sądu Okr. Czeszochowskiego zostało już ostatecznie zdecydowane.

Zniżka, czy wyżka cen? W ostatnich dniach ceny niektórych artykułów wykazały tendencję zwyżkową. Czemu to tłumaczy i czego należy oczekiwać? Na to pytanie odpowiada szereg wiarogodnych osób zdania, których podjemy poniżej.

A więc p. dr. Ptas, naczelnik urzędu walki z lichwą i spekulacją w Warszawie z całą słusznoscia twierdzi, że pierwsza przyczyna w tym wypadku jest ostra zima, nietylko u nas, ale i na zachodzie Europy, co powoduje brak zboża na rynkach, a tem samem podbija ceny. Drugą przyczyną, sądząc z opinii badaczy cen, jest danina, wobec której wieś i dwór szukają rekompensaty, trzecią — nadmier na ilość tajnych gorzelni, pochłaniających masy zboża i ziemniaków, czwartą — zaniechanie przez rząd walki ze szmuglem zboża zagranicę, a w szczególności do Rosji.

Reasumując powyższe, oczekiwać należy dla nas bardzo smutnych wyników, dalekich od [znizki].

Co się zaś dotyczy rządu, który postanowił ułatwić dowóz z zagranicy szeregu artykułów spożywczych i codziennej potrzeby, to zarządzenia te chybują celu, owszem wzmogą spekulację b. ponętną dla pośredników.

P. Anderski, dyrektor handlowy kooperasi urzędniczej w pierwszych dwu punktach zgadza się z p. Ptasem, natomiast dodaje inną przyczynę, mianowicie wywóz zboża zagranicę wzamian za nawóz sztuczny.

Wiele złego w tym wypadku robi życie nad stan, nieumiejętna gospodarka, za nik oszczędzania.

Zarządzenia rządu uzależnia od waluty. Artykuły z wysokim cłem mogą stanąć cen na śledzie i mące, które są wwożone do nas bez cła. Niezbyt dawno rząd zezwolił na wwóz masła i tłuszczów z zagranicy, lecz zezwolenie owo, trwające niespełna 2 tygodnie, wystarczyło zaledwie na (skomunikowanie) porozumienie się z Danją. Zrozumiał to, acz po nieważ czasie rząd, że stanął na błędnej drodze to też dzisiejsze rozporządzenie przedłużył na 6 tygodni.

Obuwie i skóry podrożają wskutek wygórowanych żądań robotników.

Czeszochowa, Łódź, Lwów najbardziej dotknięte kryzysem przemysłowym.

Kryzys w przemyśle polskim nie przedstawia się wszędzie jednakowo. Najciężej dotknięte zostały Czeszochowa, Łódź i Lwów. Natomiast zagłębia naftowe i przemysłowo hutnicze nie ucierpiały zbyt wiele. Silnie także odbył się kryzys na przemyśle metalurgicznym, czym się tłumaczy, że związek zawodowy metalowców w większej mierze, niż dawniej przychylił się ku komunizmowi.

Loterja Państwowa. Ciągnięcie V klasy 4-tej polskiej loterii państwowej odbędzie się publicznie w dniach 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 24, 27, 28, 29, 30 i 31 marca i 4 kwietnia 1922 r. o godz. 9-ej rano w Warszawie.

Dom oficera polskiego w Czeszochowie.

Na odbytem w dnu wczorajszym w kasynie 27 pp. zebraniu oficerów uchwalono wnieść wspólnymi wysiłkami, po uzyskaniu kredytu w M. S. Wojsk. w wysokości 15 — 18 milionów mk. dom oficera polskiego w Czeszochowie. Gmach ten mieścić będzie: salę koncertową, kasyno garnizonu, sale bilardowe i salę przyjęć oraz kilka pokoi dla oficerów przybywających do Czeszochowy.

Komisja budowlana w osobach pp. maj. A. Ludańskiego, kap. J. Warmuzińskiego oraz zaproszonych fachowców ma się zająć budową gmachu, który stanąć ma przy ul. Parkowej na placu koszar b. strazy granicznej. Gmach ma być wykonany jesienią r. b.

Pożyczka zaciągnięta splotona ma być w ciągu lat 10 i w tym też celu ofierowicie zobowiązali się płacić miesięczną składkę w wysokości 1000 mk.

O stan sanitarny miasta. Przy Magistracie m. Czeszochowy rozpoczęła swe funkcje Komisja sanitarna, która ma celu badanie stanu sanitarnego sklepów, cukierni itp. zakładów w związku z udzielaniem koncesyjami.

Słyszymy, że Komisja stosuje bardzo ostre zarządzenia, mając na względzie przeprowadzenie do porządku stanu sanitarnego zakładów przemysłowych.

Czy wolno wyrzucać natretnych gości z redakcji? Sąd we Frankfurcie rozpatrywał oryginalną w swoim rodzaju sprawę, której tło jest następujące:

Pewna nauczycielka z Frankfurtu która żywiła jakieś pretensje do swoich władz przełożonych, zjawiła się w redakcji pewnego organu żądając by sprawę jej podniesiono na łamach pisma. Redaktor uznał sprawę za na zbyt małoważną aby nią zajmować szerokie koła czytelników. Nauczycielka upierała się przy swoim i zrobiła awanturę. Znucierpliwiony redaktor wziął ją za ramię i wyprowadził z lokalu. Obrażona niewiasta zaskarżyła redaktora twierdząc, że chwycił ją za rękę tak mocno iż porobił jej siniaki. Sędziowie uwolnili redaktora od winy i ka-

ry skazując skarżącą na zapłacenie kosztów sądowych.

Trybunał wychodził z założenia że redaktorzy przy swojej mozolnej pracy umysłowej muszą mieć spokój i prawo winno ich bronić przed atakami natretnych gości. To też wyprowadzenie z lokalu osoby nieodpowiedzialnej zachowującej by to zupełnie niesprawiedliwione.

Doniosłe zrzeczenie. W Warszawie powstał Polski Związek Wytwórci Zabawek, Galanterji i przedmiotów przemysłu artystycznego, mający na celu zrzeczenie na ziemiach polskich wszystkich, zarówno wytwórci jak i chałupników pracujących w dziedzinie przemysłu rodzimego.

Brak takiego Związku daje się głęboko odczuwać z wielu bardzo względów, z których najważniejszym jednakże jest ten, że dotychczas nie znamy dokładnie (dotyczy to w szczególności przemysłu chałupniczego) siły wytwórczej poszczególnych gałęzi danej gałęzi przemysłu.

Nakazem chwili jest jaknajszysze obliczenie sił swych i skoordynowanie pracy na szeroką skalę, by mógł skutecznie współzawodniczyć z wyrobami obcymi nie tylko na rynku naszym wewnętrznym, lecz równocześnie być w możności, wchodząc na rynki obce i pokazać całokształt naszego przemysłu czysto rodzimego.

Zagranicą znajdując wyroby specyficznie polskie pod względem wykonania na poziomie dość wysokim, lecz w skali nieodpowiedniej, pomimo, że poświęca nam dużo uwagi, nie może jednak zainteresować się poważnie z braku dostatecznego ilościowo materiału.

Założycielami Związku są firmy stołeczne, jak S-ka Akc. „Wiór” ul. Wolność nr. 4, S-ka Akc. Przemysł metalowy Rauer, Kredyt i S-ka, ul. Senatorska nr. 22, T-wo „Ludpol” ul. Bracka 20 i inne oraz grono chałupników.

Rząd przystępuje do walki z bandytyzmem. Ministerstwo spr. wewnętrznych uzyskało możliwość powiększenia niższych funkcyjaryjuszji policji państwowej przystąpiło obecnie do zorganizowania przy województwach specjalnego pogotowia policyjnego.

Akoja mająca na celu tę walkę zapoczątkowana została najpierw w tych powiatkach, gdzie bezpieczeństwo publiczne ze względów na bezrobocie, kryzys w przemyśle, demobilizację, upadek moralności i inne czynniki najbardziej jest zagrożone.

Pogotowia owe będą z czasem stopniowo rozszerzone na wszystkie województwa w państwie.

Odczyt. Dziś dnia 5-go b. m. o godz. 4 po poł. w sali Zw. Zaw. pracowników kolejowych (ul. Piłsudskiego) prof. Wolnej Wszechnicy dr. Ernest Luniński wygłosi odczyt na temat: Napoleon II (książkę Reichstahtu) a Polska. Bilety wejścia po mk. 100.

Ciągnięcie loterii G. Śląskiej, urządzonej staraniem Związku b. Powstańców na inwalidów i na wdowy na Śląsku odbędzie się 6-go i 7-go marca. Główna wygrana 50,000 mk. niem. Bilety w cenie mkp. 150, nabywać można do d. 28 lutego w biurze Komitetu Plebiscytowego (sklep „Janina” Aleja 37).

Epidemia tyfusu grasująca od kilku tygodni w więzieniu miejskim wygasła.

Przez zemstę poślubiona. Taki tytuł nosi wielki dramat historyczny w 6-ciu aktach z czasów wojen Napoleonskich, demonstrwany w „Odeonie”. W roli generała Francois Guillaume, słynny Emil Jannings, znakomity wykonawca roli króla, w znanym obrazie „Anna Boleyn” obraz ten wykonaniem technicznym i artystycznym, świetną grą artystów i reżyserją zachwyca widza w ciągu całej akcji.

Gubernator Iwanow w Czeszochowie. Wzruszający dramat osnuty na tle politycznym z czasów rosyjskich p. t. „Gubernator Iwanow”, demonstrwany jest w kino „Paryskim”. Jest to efektowny obraz, oparty na wstrząsających momentach życiowych, wywiera po-

jętne wrażenie, pochłania uwagę widza treścią i dobrą grą pierwszorzędnych artystów.

Kino „Nowy” dziś demonstruje po raz ostatni wspaniały dramat nastrojowy w 6-ciu częściach p. t. „Chłopska Dola”.

Od poniedziałku zaś demonstrowane będzie arcydzieło sztuki kinematograficznej „Hamlet”.

Z kina „Legun”. Stosownie do zapowiedzi w prasie odbyło się w dniu 26 lutego br. ogólne zebranie b. członków kina szkolnego, które pod przewodnictwem p. Młodkowskiego jednogłośnie uchwaliło: a) przejąć prawa własności b. członków kina szkolnego na rzecz komitetów szkolnych przy 3 gimnazjach rządowych i szkole kolejowej, w osobach przedstawicieli tychże, które wybrały już ścisły zarząd, reprezentujący na zewnątrz jednostkę prawną pod firmą: „Zarząd Komisji zajęć pozaszkolnych, b) przyjęcie inwentarza ruchomego kina szkolnego podług spisu, dokonanego przez p. Wochno, od prezesa byłego zarządu, inspektora szkół, p. Kuropatwińskiego i wydać mu pokwitowanie, c) upoważnić obecny zarząd łącznie z Radą pedagogiczną, do zawierania wszelkich umów i kontraktów z osobami trzecimi, w celu uruchomienia kina, kupna nieruchomości i odebrania od władz wojskowych 164 szt. krzeseł, zabranych nieprawnie z kina „Legun” i d) przyjęcie oferty p. Goguta, porucznika rezerwy, na wydzierżawienie mu kina szkolnego, które prowadzić będzie pod nazwą „Kino Legun” na warunkach omówionych w kontrakcie, okazując mu wszelką pomoc w celu najszybszego uruchomienia kina.

Miljonówka. 4,908,525

Numer powyższy wyciągnięto z kola w ostatnim losowaniu 4 proc. państwowej pożyczki premjowej, d. 4 marca.

Aresztowanie niebezpiecznego rzezimieszka.

Władze bezpieczeństwa aresztowały niebezpiecznego rzezimieszka, Jakóba Jilara, który w listopadzie r. ub. zbiegł z aresztu przy Magistracie. J. skazany został za liczne przestępstwa przez Sąd okręgowy w Czeszochowie na 4 lata więzienia i podczas odsiadywania kary zbiegł z więzienia.

Odważna staruszka.

Nejście na mieszkanie. — Zięć przysłał? — Młodociągnięcia napaściny.

Na mieszkanie Agnieszki i Ignacego Owczarków, we wsi Łobodno, gm. Miedźno dokonano najścia dwóch młodociągniętych napaścinków. Podczas napadu Ignacy O. spał w oborze, a w mieszkaniu znajdowali się Owczarkowa i dwóch kilkunastoletnich chłopów, którzy również spali.

W nocy O. usłyszała stukanie do okna. Na zapytanie: Kto tam? rozpoczęło się

LA FOIRE DE (19-21 III 1922) MUSTERMESSE POZNAN POZNAN FAIR 'NPOZNAN

II TARG POZNAŃSKI 19.-21. MARCA 1922.

INFORMACJI UDZIELA MIEJSKI URZĄD TARGU POZNAŃSKIEGO POZNAN

PLAC SĄPIEZYNIKI POZNAN

Kto chce? kupić dobry towar, a taniol

niech kupuje tylko w znanej firmie

H. A. LIBROWICZA

1-a Aleja № 12.

gdzie znajdzie zawsze na składzie [największy wybór w najlepszych gatunkach wszelkich towarów na suknie i kostjomy jak: bostony, szewioty, gabardiny, popeliny matowe, jedwabie wszelkiego rodzaju we wszystkich kolorach i gatunkach na suknie i palta, etaminy, woale, trykotiny jak również podszewki inne blawatne towary po najniższych cenach.—Usługa solidna.

Największy wybór!

Najprzystępniejsze ceny!

bicie szyb, poczem wpadło do mieszkania 2 ch opryszków, którzy zażądali wydania złota.

— A kto was przysłał — zapytała Owczarkowa. Napastnicy odrzekli:
— Zięć twój.

Na żądanie napastników by pddniosta ręce, 68-letnia O. odrzekła, że tego nie uczyni. Po dokonanej rewizji, bandyci za brali 16 rubli rosyjskich i 100 mk. niemieckich. Mąż Owczarkowej, będąc na podwórzu, widząc bandytów w mieszkaniu, zaczął wywać pomocy. Zbiegli się włóczęganie i ktoś wystrzelił na postrach. Bandyci straszac strzali—zbiegli.

Trujące łyżeczki.

Jak się okazuje są falsyfikaty wszystkiego. Ostatnio urząd zdrowia starostwa częstochowskiego skonfiskował w jednym ze sklepów trujące łyżeczki metalowe zawierające nadmierną ilość ołowiu. Używa nie łyżeczek tych przez działawę mogło powodować poważne zaburzenia żołądkowe. łyżeczki skonfiskowano, sprawę zaś skierowano do Urzędu Prokuratorskiego. Przy tej okazji warto zaznaczyć, że w wielu cukierniach miejscowych podaje się gościom również podejrzanej jakości szarobrudne łyżeczki. Nie zawierają one może nadmiernej ilości ołowiu, gdyż ten goście już dawno z kawą lub herbatą wypili, ale przez swą niewyraźną barwę brudu wydają się i są zapewne również „łyżeczkami trującymi”.

Możeby energiczny nasz lekarz miejski zainteresował się tą sprawą.

Podpieranie „Cristalu”. W porze przedwieczornej i wieczornej różni młodzieńcy uważają za konieczne podpieierać kawiarnię „Cristal”, wokoło okien wy stawowych której gromadzą się licznie, zachowując się wobec przechodniów w sposób wysoce niewłaściwy. Szczególnie kobiety przechodzące obok „Cristalu” narażane są na wysoce nieprzyzwoite zaczepki rozwydrzonych próżniactwem młodzieńców.

Czyby władze policyjne nie zechciały poinformować zachowującej się w sposób niewłaściwy młodzieży, że podpieranie przez nich „Cristalu” jest zupełnie zbyteczne.

Uszkodzenie mostów. Z różnych stron powiatu piotrkowskiego nadchodzą wiadomości, że wylewy rzek wyrządziły ogromne szkody. Na rzece Pilicy jest kilka mostów uszkodzonych, wskutek czego komunikacja jest uniemożliwiona.

Chciał wygrać milion. Stefan Pawelkiewicz, zam. przy ul. Piotrkowskiej 3, będącej w kłasztorze na Jasnej Górze skradziono z ręcznej torebki miljonówkę nr. 989018.

Amator kozy. Z komórki Marji Kłobuckiej, zam. przy ul. Warszawskiej 38, za pomocą dobranego klucza skradziono przez niewiadomych sprawców dwie kozy wartości mk. 50,000.

Aresztowanie. Na ul. Ogrodowej zatrzymała policja Berka Lenaner zam. przy ul. Garncarskiej 62 i Izraela Naftulewicz zam. przy ul. Garncarskiej 42, którzy nieśli w workach około 180 funtów potłuczonych płyt żelaznych pochodzących z kradzieży. Zatrzymani zeznali, że kupili to u Piotra i Jana Jasaków. zam. przy ul. Fabrycznej 11.

Na kradzieży węgla. Na stacji Częstochowa zatrzymano Aleksandra Bojko, zam. przy ul. Spadek 2 na Ostatnim Groszu, który z pociągu będącego w biegu kradł węgiel.

Na zielonej granicy. Na ul. Piłsudskiego zatrzymano Stanisława Ku-

banowskiego, zam. we wsi Wola Winiecka pow. Noworadomsk i Dyla Piotra, zam. we wsi Kawodrza Górna gm. Grabówka, którzy usiłowali przeprowadzić grupą robotników na roboty do Prus przez granicę.

Kradzież konia. Janowi Wolnemu, zam. we wsi Rebielice Królewskie gm. Popów skradziono przez niewiadomych sprawców z zamkniętej stajni konia maści gniadej wartości 150,000 mk.

Ujęcie zbiega. Został schwytyany przez posterunek Pol. Państw. w Kłobucku Stanisław Poliszewski, poszukiwany przez VIII Komisarjat Pol. Państw. w Łodzi. Zatrzymany został przesłany do Sądu Pokoju w Kłobucku.

Kradzieże. Z niezamkniętej szufłady biurka Tow. Roln. w Częstochowie przy ul. Kilińskiego 19, niewiadomy sprawca skradł mk. 2050.

Z niezamkniętej szopy St. Waczyńskiego, zam. przy ul. Barbary 21, skradziono 2 metry drzewa opałowego wartości mk. 6,000. Kradzieży dokonali Br. Wolbis, zam. przy ul. Barbary 35 i J. Syroka zam. przy ul. Barbary 21. Obaj zostali aresztowani.

Z niezamkniętej komórki P. Kaszper, zam. na Ostatnim Groszu przy ul. Bór 38 skradziono świnie i kurę wartości mk. 25,000.

K. Chotkowskiemu, zam. w Radomiu ul. Lubelska 70, będącemu w Częstochowie w domu publicznym przy ul. Garncarskiej 66 skradziono portfel, zawierający mk. 3,000 i różne dokumenty.

Z mieszkania R. Monowicz, zam. przy ul. Krakowskiej 14, za pomocą włamania skradziono 3 garnitury męskie i koldrę ogólnej wartości 86,000 mk.

Stefanowi Lesiakowi, zam. przy ul. Stanisława 4, skradziono z wozu kożuch wartości mk. 40,000. Natomiast 2 b. m. kożuch ten zatrzymano u Libgota Godeła, zam. przy ul. Garncarskiej 76.

O godz. 1 w nocy Piotrowi Słezakowi zam. we wsi i gm. Lipie pow. Częstochowskiego wysiadającemu w Częstochowie na stacji, niewiadomy sprawca skradł mu portfel, zawierający mk. 1,800 i dowody osobiste.

Dr. Stefan Purski

ul. Kilińskiego № 4

choroby skórne i weneryczne

Przyjmuje od 10-ej rano i od 3—7 p.p. w niedziele i święta od 8—11 rano.

Zdaleka i zbliżka.

Bankructwo liberalizmu. Pod powyższym tytułem wygłosił wczoraj na zebraniu Nar. Zjedn. Młodz. Akad. w Warszawie, odczyt dr. Tadeusz Giniński. Referat starał się ująć krótko i zwięźle ten sam temat, który poprzednio już opracowywał w szeregu artykułów p. t. „Zmierzch liberalizmu”.

Badając prąd filozoficzny i społeczny, jakim jest liberalizm, referent sięgnął aż do jego propodłoża t. j. do renesansu, przechodząc stopniowo ewolucję myśli ludzkiej poprzez wiek oświecenia, rewolucję francuską, która jest pierwszym etapem liberalizmu, aż do liberalnych doktryn panoszących się w wieku XIX. Podkreślił przede wszystkim żydowskie pochodzenie liberalizmu i jego niebezpieczeństwo dla kultury grecko-rzymskiej. Libe-

Z ostatniej chwili.

„Nie pojedę końmi Belwederu!”

Słowa arcybiskupa Hryniewieckiego. — Znamienny wypadek.

(Telegram własny „Kurjera Częst.”)

WARSZAWA, 4.3. W dniu dzisiejszym przybyło do Warszawy 90 posłów Sejmu Wileńskiego. Powitanie na dworcu było nadzwyczaj uroczyste.

Po Arcyb. Hryniewieckiego, posła na Sejm wileński przybył powóz zaprzęzony w parę białych koni w Belwederu. Arcybiskup, gdy mu zaproponowano, aby zajął miejsce w powozie Naczelnika Państwa, odpowiedział: końmi gnębiela Wilna nie

pojadę!

Publiczność wyprzęgła konie belwederkie, odprowadziła je na bok i odwozła zasłużonego patriotę.

Fakt ten jest niezwykle żywo komentowany przez ludność Warszawy.

Piłsudski wraca.

WARSZAWA, 4.3. Dziś wraca do Warszawy p. Naczelnik Państwa.

— Aresztowanie przemysłowców obcych walut. Na dworcu kolejowym Lwów—Podzamcze aresztowano przemysłowców obcej waluty w osobach: Pinkasa i Szymona Inspektora, Neumarkta, Sechslera, Lipkina i Fischera Osyasa. Przy waluiarzach znaleziono 515 dolarów, 52 złotych monet i wiele obcej waluty. Aresztowany Fischer usiłował przekupić st. posterunkowego kwotą 15,000 marek, co mu się jednak nie udało.

Rozmaitości.

(—) Zahypnotyzowana kelnerka. Ciekawy wypadek zdarzył się przed kilku dniami w miasteczku Ansisg w Czechach. Dnia 21 lutego, o godzinie 10 wieczorem, zbliżył się nagle do kelnerki, Herminy S., zatrudnionej w tamtejszej kawiarni, pewien nieznanony mężczyzna, potarł dłonią jej czoło i spojrzawszy jej przenikliwie w oczy, wyrzekł dobitnym, ostrym lecz przyciszonym głosem, aby dnia 28 lutego o godzinie 12 w nocy przybyła pieszo do miasteczka Krammel, odległego o 2 mile, opisał jej jak najdokładniej drogę i oddalił się pospiesznie.

Od tej chwili zachowanie się młodej dziewczyny uległo wielkiej zmianie. Obowiązki swe spełniała jak manekiu, oczy jej zasnęły senną mgłą, patrzyły beznamiętnie przed siebie, szepty i uwagi gości i towarzyszy nie zwracały zupełnie jej uwagi. Często skarżyła się monotonnym głosem na ból głowy. Gdy nadeszła noc 27—28 lutego, Hermina nagle ubrała się i zdecydowanym krokiem, nie odpowiadając na pytanie swego gospodarza i towarzyszek, udała się we wskazanym kierunku. Za biedną dziewczyną udali się wysłani przez zaniepokojonego gospodarza dwaj mężczyźni, którzy wkrótce przyprowadzili ją z powrotem, a lekarz hypnotyzer przywiódł ją wkrótce do normalnego stanu.

WESOŁY KACIK.

Wypróbowany środek.

— O Boże, Boże, jakże ja wyruguję z serca tę nieszczęsną miłość?

— Ożeń się z twoją ukochaną.

Matka smęty pączki, a mały synek: Mamo, a czemu do mnie nie mówisz?

Matka: Nie mam czasu, a zresztą cóż mam do ciebie mówić?

— Ano, mogłabyś mnie zapytać: Jasiu czy nie chciałbyś pączka?

Najstarsza i największa fabryka pierników w Polsce

GUSTAV WESSE, Toruń

poszukuje **dzielnego zastępcę** na południowy okręg b. Królestwa Kongresowego.

Przyjezdna

chiromantka astrologji

Kusilewicz zamieszkała czasowo w Częstochowie.

Hotel Krakowski ul. Kordeckiego, pokój № 11.

Odgaduje przyszłość i przeszłość. Przy pomocy lustra dopomaga w odnalezieniu skradzionych rzeczy i t. d. Przyjmuje od 10 ej rano do 10-ej wiecz.

Szkoła Tańców Baletmistrza Parnasowa

przyjmuje zapisy na 1, 2 i 3 kurs.

Rozwiązanie szarad

zamieszczonych w n-rze 47 „Kurjera Częstochowskiego”.

I. Ko--mu--ni--sta.

II. Sza--ra--da.

Dobre rozwiązania dwóch szarad nadesłali:

Henryk Grygosiniński, W. Wójcik, Sanitarjusz, Tadeo Z., Irena, Marylka dawniej Morozowiczówna, Władysław Rejnson, Tadlen, Gienek S., J. Paszyńska, Wiochna, „Chaber”, Franek z „Młota”, Nowak z Dębia, St. Skempiec, Cyklop, Antoni Grzesznik z Wielunia, Julian Chrzęstek, Sanitarjuszka, Stenia, Zofia, Renio „Blondynek”, Stefan Wykrzykniak, „Ten co zwykle”, Leon H., Stacha, Lusja H-n, Hanka Wajsbardówna, Stefania Słowińska, Zygmunt Skurzyński, „Stasiek Dwókrópek”, Helena Rozental, X. Wacek, Wenka z Rakowa, Mietek S., Antos Gromkiewicz, Edward Tischler, Tygrys, Żołnierz ze Stradomskiej ulicy, Córka Wodza, Mars A. J. Kamasz, Longinus Podbiplęta, J. Wierciolek, Hipolit Majtalski, Mars.

Jednej szarady: J. Goltzowa, Prenumerat nr. 1, Witos.

Nagrody drogą losowania otrzymali:

Nagrodę I — tysiąc mk. Zygmunt Skurzyński.

Nagrodę II — 5 bezpłatnych prenumerat „Kurjera” na m. Marzec: St. Skępiec, Stefania Słowińska, Julian Chrzęstek, Stasiek Dwókrópek i Córka Wodza.

Wszyscy, którzy otrzymują nagrody proszeni są o zgłaszanie się osobiście po odbiór.

SZARADA.

I.

(Ułożył Maks Linder).

Smutny, zbiedzony, nędznie odziany,
Stał wszystek patrząc na strojny tłum.

Za swe zasługi dziś zapomniany
Utonął wśród wspomnień i dum.
Jak to wśród zgiełku piekielnej wrzawy
On drugie—trzecie ile się czwarte
Pierwsza wstecz—druga już stratomana
Pędzą za wrogiem szeregi zwarte.
Dziś zapomniany. Westchnął głęboko,
Spojrzał w tłum strojnych panów i dam
I spytał z cicha: Gdzie wdzięczność
ludzka?
Dla czegoś tak, smutny i sam?

SZARADA.

II.

(Ułożył Maks Linder.)

Błysnęło słonko, ruszyły lody,
Wnet pierwsze czwarte się zazielenia
Dziś drugie czwarte widziałam nowe
Kup mi mężusiu, porusz kieszenia.
Mężulek wzdycha, w głowę się drapie
I trzecie trzecie powiada sobie,
A żona mówi: ty też masz wszystkie
Ja ci wyrzutów jednak nie zrobię.
Mąż jej tłumaczy: żonka kochana
Wszak z wszystkich możesz korzystać
też
On: Nie, niechcę, ja wolę chodzić
On: Trudno, kupię, rób tak jak chcesz.

Za dobre rozwiązania 2-ech szarad:
Nagroda I—Tysiąc mk., II ga nagroda—
5 (pięć) bezpłatnych prenumerat „Kurjera”
na miesiąc Marzec.

DOKTOR

PAWEŁ BRONIATOWSKI
ul. Panny Marii 21 (obok teatru Paryskiego)
choroby weneryczne i skórne
Przyjmuje od 9 — 12 i od 4 — 7 po poł.
Panie od 12 — 1 w południe.

Prosimy o wpłacenie prenumeraty

Jak stracono Landru.

Tajemnica zesłała z jej bohaterem do ciemnego grobu. Landru po trzech miesiącach od wyroku śmierci został ścięty. Odważnie, z nerwową jakąś odwagą człowieka moralnie bardzo silnego, poszedł pod gilotynę, i nie wyjawiając ani słowa tajemnicy, oddał głowę pod nóż.

Wydano ostre zarządzenia. Gdy prezydent republiki odrzucił prośbę o ulaskawienie, rychło zarządzono egzekucję. — Cztery żołnierzy, w czem 100 kawalerzystów zostało wysłanych dla dopilnowania spokoju w egzekucji. Na placu Trybunału stało

narzędzie śmierci, gilotyna.

Wersal w nocy spał. Garść dziennikarzy zebrała się jedynie po północy w małej kawiarence, oczekując przy winie i kieliszku ranka. Za chwilę w tej kawiarni zeszło się sporo młodych, eleganckich ludzi. To ludzie z Paryża, ogarnięci jakąś niezdrową ciekawością, zjechali automobilmami pod więzienie.

O trzeciej rano rozlega się echo kopyt koni po bruku: to konnica zajęła stanowisko dookoła miejsca stracenia.

Gdy godzina się zbliża...

Około czwartej jawia się w Pałacu sprawiedliwości figury oficjalne. Sędzia śledczy, prokurator, dyrektor policji, zakonnik ks. Loisel, który udaje się do więzienia wraz z fryzjerem.

Wnet nadjeżdża ponury wóz, to gilotyna przyjeżdża na plac kaźni. Kat Deibler i jego dwaj pomocnicy montują szybko ko okrutne narzędzie śmierci. Tylko trzy metry dzieli gilotynę od bramy więziennej.

Punktualnie o godz. 5 m. 45 drzwi od celi zajmowanej przez Landru'ego otwierają się. Skazaniec, nie spał całą noc. — Ale zmęczony bezsennością teraz zdrzemnął się na chwilę. Oddech jego jest regularny. Prokurator, który wszedł do celi pierwszy, wymawia drżącym nieco głosem nazwisko:

Landru... Landru... Landru...

Ale skazany śpi. Wtedy dotykają się jego ramienia. Obraca się jakiś chudy, błąd człowiek i przeciera sobie oczy. Pojął o co chodzi.

— Miej pan odwagę—mówi cicho prokurator.

— Będę ją miał—odpowiada.

I dodaje natychmiast:

— Niewinny jest zawsze pełnym odwagi.

I w zupełnym, zdumiewającym spokoju zaczyna się ubierać, potem troskliwie myje sobie ręce i twarz, i czesze swą legendarną brodę.

Zakonnik zbliża się teraz do skazańca i pyta się go czy pragnie się spowiadać i wysłuchać Mszy św.

— Nie, dziękuję—odpowiada Landru. To nie dlatego, jakobym miał antyreligijne uczucia. Lecz ci panowie się spieszą, **nie chcę kazać im zbyt długo czekać...**

Równocześnie wyraża życzenie, by skrócono wszelkie formalności, jakie jeszcze pozostają. Wtedy zbliża się prokurator i zadaje skazanemu tradycyjne pytanie:

— Czy ma pan może coś wyznać?

Wtedy Landru odpowiada: Jestem bardzo zdziwiony, że prawo pozwala na to, by w godzinie, kiedy ja już nie należę do tego świata, pytano mnie o to, gdy ja nie przestałem zapewnić o swej niewinności.

Poczem zwracając się do swego obrońcy de Moro Glafferi, dziękuje mu gorąco ze słowami:

— Panu, drogi mistrzu, jestem najbardziej wdzięczny za to, że

do końca wierzysz w moją niewinność.

A gdy teraz pomocnicy kata związują mu ręce w tył, Landru protestuje: „Nie wiążcie mnie tak silnie”. Wtedy podają mu tradycyjną szklaneczkę rumu i papierosa.

— Dziękuję, nie potrzebuję, odmawia skazaniec. Potem schodzi po schodach więzienia na podwórze.

Ks. Loisel chce mu towarzyszyć aż do stóp gilotyny, by mu ułatwić tę drogę.

— Dziękuję, skinął Landru głową, grzecznie, wolę być sam.

Jest już dzień. Na środku stoi potwór na maszynie śmierci. Nagle grubo dzwiczą brama więzienna.

Oskarżony w kcszuli o nagiej szyi jawi się.

— „Prezentuj broń!”—rozlega się komenda. Dwaj pomocnicy kata prowadzą skazańca. Ujrzawszy gilotynę Landru zrobił jakby gest cofnięcia się. Ma się wrażenie, że chce coś powiedzieć. Ale słowa giną w ściśniętym gardle. Pomocnicy wsuwają go pod gilotynę. Jeden błysk, nóż spada, Landru przestaje istnieć. Jest godzina 6 minut 20.

Życie człowieka o wielkiej tajemnicy skończone. Tajemnica poszła wraz z nim w zaświaty.

Chrześcijańska Fabryka Mydła

„DOBOSZ”

w Częstochowie

ulica Warszawska № 37.

poleca najlepsze mydło zawierające od **63%** do **66%** **tłuszczu**

Pracownia Gorsetów

p. f. **„Józefa”**

III-cia Aleja 54 (parter)

poleca duży wybór gorsetów higienicznych, pasów brzusznych najnowszego systemu, zalecanych przez doktorów, pasów biodrowych, szelek do prostego trzymania się, biustonoszy, pończochy gumowe i t. p. Przyjmuje obstalunki z własnych i powierzonych materiałów, również reparacje, pranie i przefasonowywanie. **Ceny niższe.**

Taniej niż wszędzie!

SKŁAD FUTER I OKRYĆ DAMSKICH
M. GOLDSZTEJN Częstochowa,
II Aleja № 16

Poleca na nadchodzący sezon wiosenny duży wybór ubiorów damskich i dziecięcych **ROBOTA SOLIDNA.**

Uwaga! Przyjmuje się obstalunki z własnych i powierzonych materiałów. Kupuje skórki surowe lisie, za'acze, królicze i t. p.

Najładniejsze towary!

Ceny konkurencyjne!

Taniej niż wszędzie!

NOWOOTWORZONY MAGAZYN BŁAWATNY
obok „Obrony”

KRAUZE
OGRODOWA 13.

Poleca wielki wybór nowootrzymanych towarów już po niższych cenach, mianowicie.

PLÓTNA PŁOCIENKA BARCHANY KOŁDRY FLANELE
KORCIKI SZEWIOTY WELNY PŁÓTNA zvr. OBRUSY zvr.
RĘCZNIKI zvr. COVERKOTY WELWETY BOSTONY.

Wielki wybór białego płótna z wszystkich fabryk.

Taniej niż wszędzie!

NIE CZEKAJCIE

19a. ostatniej chwili a zaopatrujcie się już we wszelkie niezbędne towary, welny, edwabie, płótna, kapy i franki w 19a.

NAJTAŃSZYM SKŁADZIE

u. J. Rząsińskiego
mieszkanie prywatne Kościuszki
19 a, w podwórzu. Telefon 3—18.

CZAS TO PIENIĄDZ

CENY BEZ KONKUR. RENCJI. CENY BEZ KONKUR. RENCJI.

Najmodniejsze fasony!

MAGAZYN OKRYĆ MĘSKICH i DAMSKICH

H. SIELCER I-a Aleja II. Telefon 149.

Poleca na nadchodzący sezon wiosenny duży wybór ubiorów damskich męskich i dziecięcych.

Najładniejsze kroje!

Najtaniej!

Tysiące osób dowie się

o Pańskiej firmie i
wiele z nich pośpie-
szy do niej po zaku-
py, jeśli jutro na
tem miejscu ukaże
się Pańskie ogło-
szenie.

CHRZEŚCIJANSKA PRACOWNIA
O BUWIA

Marjana Bednarka

ul. Spadek № 3.
Posiada na składzie najnowsze fasony wydłu-
żonego obuwia damskiego i męskiego.
Przyjmuje się obstalunki z krajowych i zagra-
nicznych materiałów.
Wykonanie solidne! Ceny przystępne!

Za **6300** Mk.

na **ubranie** mę-
skie z dobrego kurtu

Za **1700** Mk.

na całą damską
suknię

można nabyć w znanej firmie

J. Dawidowicz i S-ka

I Aleja 7. Tel. 74.

Tamże nabyć można kurtki, bostony,
szewioty, wełniane i bawełniane mater-
jały oraz płótna. Nie wierzyć reklamom,
lecz przyjdźcie i przekonajcie się.
Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

Krawiec damski

J. Szubski

II-ga Aleja 39.

Na sezon wiosenny wykonywa: palta,
kostjumy i suknie.

Skład śledzi

A. Rozentała

I Aleja № 7,

poleca w wielkim wyborze
śledzie szkockie, holenderskie
norweskie.

ul. Ogrodowa № 23.

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem zawiadamiam, że mój maga-
zyn przedwojenny obuwia i własnych wy-
robów szawskich, który znajdował się w
Starym Rynku w domu Szarfa został prze-
niesiony na ul. Ogrodową 23 dom Szmule-
wicza p. f.

LEJBUŚ GLIK

posiada na składzie najnowsze fasony mę-
skie, damskie i dziecięce, reniferowe, lakier-
ki, prunelki i inne.

UWAGA: Przyjmuje się obstalunki z kra-
jowych i zagranicznych towarów, wykończą
się w przeciągu 48 godz.

Taniej niż wszędzie!

Pierwsza krajowa ulepszona

Fabryka Barwników
do użytku domowego

„LABE DŹ”

Firmy T-wa Farbiarskie

Spróbuj, a podziękujesz doświadczono-
nemu farbiarzowi. Żądać wszędzie!

Lecznica chirurgiczno-dentystyczna

pod kierunkiem lekarza specjalisty ze specjal-
nym laboratorium zębów sztucznych

ulica Kilińskiego № 3

wejście ze strony Kasy Skarbowej

Przyjęcia od godz. 9-ej rano do 7 wieczorem
Biednym wszelka porada i pomoc bezpłatnie
od 9-11 rano.

Pracownia parasoli i laszek

S. GRABINERA

przyjmuje obstalunki i reparacje po ce-
nach przystępnych
Aleja 8 w podwórzu prawa oficyna.

14 Najtańsze źródło !!! 14

Magazyn-Bławatny
p. f.

Neo-Bławat

I-a Aleja 14 (dom p. Frankego)

posiada w wielkim wyborze: wełny, jedwabie, kurtki mę-
skie, płótna widzewskie i żyrdowskie, obrusy, kapy, koł-
dry watowane, koce, firanki, etaminy, batysty, woale i t. d.

14 Najlepsze towary !! 14

dom p. Frankego

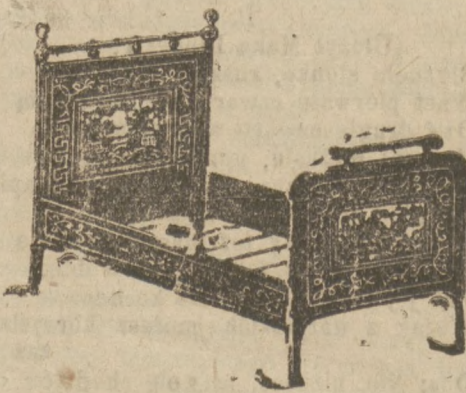
Największy Chrześcijański Magazyn i własna wytwórnia mebli Edwarda Kindermana

w Częstochowie

ul. Kościuszki № 26. Telefon № 34.

Poleca po cenach niższych różne meble, kre-
densy, stoły, krzesła, szafy, bieliźniarki, łóżka,
szafeczki, otomany, garnitury salonowe, wózki
dziecięce, łóżeczka dla lalek, i reparacja wózków.

CENY ZNIŻONE.

Na Wiosnę!!

Ubranie męskie za **6700** Mk.
lub damski kostjum za **7800** Mk.

Zakupiwszy duży transport materiałów bezpośrednio z fabryki mamy możność przez
czas ograniczony wysłać każdemu, kto przysła nam swój adres--pocztą za zaliczeniem
po cenach hurtowych:

3 metry (na damski kostjum 3 1/2 metra) najnowszego eleganckiego ma-
terjału (czysta wełna) w wyższym gatunku, bardzo trwałego i
efektownego w drobniutkich krataczkach o wyrobie jedwabno-miękkim, niezbędny dla
każdego z P. nów lub Pań, którzy pragną zaopatrzyć się na sezon wiosenny lub letni
w eleganckie ubranie lub kostjum. Kolory: granatowy, zielony, brązowy, szary, po-
pielaty, wiśniowy i kowkót (angielski). Takż materiał, z najlepszego gatunku N. B.
na męski **3000** mk., na damski **9250** mk. Również wysyłamy kupony na
spodnie eleganckie, gładkie lub w krataczki **po 2500** mk.. kupon na spodnie czy-
sto wełniane, czarne tła z białymi pasecz-
kami (do ubrań wizytowych i balowych) **po 4200** Mk.

Sztuczki na damskie spodnice w najmodniejsze kraty lub pasy również gład-
kie we wszyst-
kich kolorach **po 2700** mk. **Szewioty** najlepszego wy-
kroju, zastępu-
jące w zupełności najlepsze angielskie materiały, podwójnej szerokości we wszystkich
kolorach **po 1700** Mk. za metr. **Płócienna i zefiry** kolorowe na koszule słowackie,
fartuchy, ubranka dziecięce i t. p. po 550 Mk. za metr. Wysyłamy natychmiast
bez zadatku pocztą za zaliczeniem (płaci się przy odbiorze). Za opakowanie i prze-
syłkę dolicza się 500 mk. (Niezależnie od sumy zamówienia)

Bez wszelkiego ryzyka!!! kupujący niczem nie ryzykuje gdyż, jeśli towar się nie spo-
doba, takowy przyjmujemy z rowrotem i zwracamy pieniądze. Zamówienie prosimy
adresować: **H. CUKIERSZTEJN Warszawa Złota 2!-B.** Telefon № 171-28
P. S. Wysyłającemu należną sumę przy zamówieniu za opakowanie i przesyłkę nie
dolicza się.

Taniej niż wszędzie!

MAGAZYN BŁAWATNY

pod firmą

„MANUFATURA”

I-sza ALEJA № 12.

Z a w i a d a m i a, iż na nadchodzący sezon wiosenno-letni nadszedł
wielki wybór wełen w różnych kolorach, na kostjumy, suknie,
i palta, oraz różne towary bawełniane, płótna białe, płó-
cienna, madapolamy kolorowe, koldry, koce,
kapy, ręczniki, prześcieradła, obrusy,
wyprzedaż barchanów i filanell.

Taniej niż wszędzie!

Skład sukna i kowkótów Firma M. KORNBRÖT

Częstochowa, I-sza Aleja № 4.

Egzystuje od 1898 roku.

• Posiada na składzie towary pierwszorzędných fabryk i firm
po cenach fabrycznych.

Wielki wybór resztek na spodnie
po cenach najniższych.

Dobry interes!

Nowa fabryka bezkonkurencyjnego, patento-
wanego, masowego artykułu poszuk, wszędzie
hurtowników.

Przedstawiciele z kapitałem. Listy: Warszawa,
Krakowskie Przedm. № 21 m. 6, „Hydrylit”.

Nie mają

więcej mar-
nego, nikle-
go wyglądu
dzieci, gdy używają Neo-Fosfatynę Galena.
Przedstawicielstwo na Małopolskę, Michał No-
dzeński, Kraków, Krowoderska 17.

Do Fabryki zjednoczonych rzemieślników, po-
trze a:

2-ch zdolnych ślusarzy i 2-ch kowali

z udziałem 250 tysięcy marek, tamże do sprze-
dania jeden komplet olejarni, Krakowska 22.

Zarząd majątku Kaczkowo pow. Inowrocławski
obszar 1800 morgów, poszukuje przed rozpo-
częciem robót wiosennych

praktykanta gospodarczego

ze sfery ziemiankiej ze średnim wykształce-
niem. Zgł. wraz referencjami i krótkim życio-
rysem nadsyłać wpr st do Kaczkowa poczta
Gniewkowo.

Ajenci i firmy,

skupujące stary papier, lub szmelc żelazny
tutaj i na prowincji, zechcą podać swój adres
pod „Skup” do Tow. Akc. „Reklama Polska”,
Warszawa, Jasna 10,

Zgubiono kartę powołania wyda-
ną przez P. K. U. w Cze-
stochowie, oraz paszport na imię Edwarda
Wajsa.

Wakuje od 1-go Kwietnia b. r. posada

pisarza gospod.

biegłego w piórze. Ewentualnie przyjmie się
młodego człowieka

posiadającego praktykę, któryby funkcje pisa-
rza objął. Zgłoszenia piśmienne wraz z poda-
niem wysokości żądanej pensji przyjmuje: Dom
Opalenica pow. Brodnica (Pomorze).

Majątek Wielkie-Mnichy potrzebuje dzielnego
kowala-maszynisty

wraz z uczniem lat 14-15. Zgł. proszę nade-
słać: K. Schmidt, Dom, Mnichy, p. Międzybóże.

Sita, rafy i różne siatki drucia-
ne, tkanne i krecone na
ogrodzenia do parkanów, bufetów i okien wy-
rabił Władysław Seibrowski, Rynek Wieluń-
ki 32, telefon 329.

Poszukuje się natychmiast

10 monterów i kierownika

specjalistów na motory spalinowe i samocho-
dy. Tylko samodzielni pracownicy wchodzą w
rachubę Wynagrodzenie wysokie. Bracia Cier-
piałowscy, Toruń, Pomorska Fabryka Samo-
chodów, Motorów i Maszyn.

Zgubiono dokument, wydany przez
pow. Wieluński na imię
Andrzeja Jędrasika, zam. we wsi Borki Wal-
kowskie.

Kucharka - gospodyni

potrzebna od 1. 4. Wymagane: zajęcie się ko-
bielecem gospodarstwem, dozór nad praniem i
i prasowaniem; dobre świadectwa, Podczaska,
Olszewo, poczta Lidzbark (Pomorze).

Dokumenty i różne papiery
Władysława Drzewieckiego są do odebrania
w „Kurjerze” za zwrotem kosztów ogłoszenia.

Fortepian koncertowy „Erarda”
do sprzedania. Wia-
domość ul. Wieluńska 28 m. 6.

Potrzebny **ogrodnik** znający
od zara z wra-
nie swój zawód, do majątku. Zgłoszenia przy-
jmuje: Majątek Zelgniewo powiat Chodzież,
Kochanowicz.

Zgubiono kartę pobytu obcokra-
jowca wydaną przez
Starostwo Święciańskie dokumenty feleczerskie,
oraz paszport Litewski na imię Teofila Biku-
licza.

800 mk. para pantofli, skórzane
podeszwy w firmie Bo-
działchowski i S-ka III Aleja 62.

Zgubiono kartę powołania wyda-
ną przez P. K. U. w
Częstochowie na imię Haimkif Gotajner.

Warsztat ślusarsko-mechaniczny,
wyrabia nowe pompy do studzien, żaluzje do
drzwi i okien, jak również wyrabia olejarnie i
takowe przyjmuje do reparacji, oraz wszystkie
roboty w zakresie ślusarstwa wchodzące. Ceny
przystępne. Krakowska 22. **T. Buchalski.**

Fisharmonję Kotykiewicza
wiedeńską, ten
głośny, sprzedam ul. Kilińskiego 7, m. 5.

100 korcy wapna
lasowanego do sprzedania, taniej niż wszędzie,
Wiadomość ul. Nowa 26.

Dowód oso. listy na imię Anny Pod-
górskiej wydany przez m. Za-
m. ś. jest do odebrania w „Kurjerze”.

Odbito w Drukarni „UDZIAŁOWEJ”